

Міністерство охорони здоров'я України
Національний інститут раку МОЗ України
Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України
Клінічна лікарня «Феофанія» Державного управління справами

науково-практична конференція

**Променеві методи дослідження
як діагностичний та лікувальний супровід
в онкології**

5–6 квітня

Київ — 2012

УДК 615.849.1 + 616-006 + 616-07

Науково-практична конференція «Променеві методи дослідження як діагностичний та лікувальний супровід в онкології»

Київ: 2012, 172 с.

Збірник містить нові результати з променевих методів дослідження в онкології. Розглянуто різноманітні сучасні діагностичні та лікувальні методи, які ґрунтуються на застосуваннях УЗД, КТ, ПЕТ-КТ, МРТ та інші.

Викладений матеріал буде корисним фахівцям з проблем діагностики та терапії в онкології, лікарям променевої діагностики.

Зміст

<i>Abdullaev R.Ya., Tamm T.I., Huzhniak A.A., Golovko T.S.</i> Ultrasonography of paravertebral space for paravertebral block conduction	8
<i>Абдуллаев Р.Я., Винник Ю.А., Крыжановская И.В.</i> Дооперационная ультразвуковая диагностика рака желудка	10
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Горлеку Ф.</i> Особливості ультразвукової діагностики гепатоцелюлярного раку печінки	13
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Кріжановська І.В., Сысун Л.А.</i> Ультрасонографічна семіотика метастазів печінки	16
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Єфіменко С.Г.</i> Ультразвукова дифференційна діагностика доброякісних пухлин печінки	19
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Горлеку Ф., Кріжановська І.В.</i> Можливості ультрасонографії та КТ в діагностиці гепатоцелюлярного раку	21
<i>Бабий Я.С., Сычева Т.В.</i> Эффективный выбор радиологических методов исследования при раке легкого	24
<i>Бакай О.О.</i> Можливості еластографії в ультразвуковій діагностиці новоутворень різної локалізації	28
<i>Батюк С.І., Бриндіков Л.М., Табола М.М., Попович В.В.</i> Ультразвукове дослідження метастазів в лімфовузлі при раковій прямої кишки	30
<i>Білоненко Г.А., Шкарбун Л.І., Аксьонова О.Г., Аксьонов О.А.</i> Рак чи мастит? Сучасний діагностично-лікувальний супровід при запальних змінах грудей	32
<i>Вубнов Р.В.</i> Unremovable idiopathic pain treatment by novel ultrasound guided technique	37

Bubnov R.V., Voyko V.V.

The capabilities of ultrasonography in complex diagnostics of advanced colorectal cancer. A prospective study 39

Бубнов Р.В., Строкань А.М., Абдуллаєв Р.Я.

Принципи навчання використання сонографії в регіональній анестезії та медицині болю 41

Бубнов Р.В.

Персоналізована, прогностична та профілактична медицина (ПППМ). Сучасна європейська парадигма 48

Бубнов Р.В., Мухомор О.І.

Інвазивна сонографія легеневої тканини та органів грудної клітки 52

Бубнов Р.В., Мельник І.М.

Оптимізація медичних рішень та визначення помилки інтервенційної сонографії за допомогою математичних моделей. 56

Верба А.В., Гуменюк К.В., Коваль І.М.

Досвід виконання черезшкірно-черезпечінкового дренажу жовчних шляхів у хворих із захворюваннями гепато-панкреатодуоденальної зони, що ускладненні механічною жовтяницею 66

Волоткович А.Ю., Мачнєва О.В.

Променеві методи дослідження у комплексній діагностиці раку молочної залози 70

Головко Т.С., Крахмалева Л.П., Скляр С.Ю.

Роль лучевой диагностики при непальпируемых опухолях молочной железы 72

Головко Т.С., Крахмалева А.С.

Комплексная диагностика узловых образований грудных желез 74

Grabovetskyi S.A.

Multivoxel MR spectroscopy in the differential diagnosis of brain tumors. Predictive and personalized approach 77

Гречаник О.І., Абдуллаєв Р.Я., Красильніков Р.Г., Цвігун Г.В.

Комплексна ультразвукова діагностика ураження внутрішніх органів у онкопроктологічних хворих 79

Грищенко О.В., Бобрицкая В.В., Васильева И.А.

Сонографический контроль динамических изменений ткани молочной железы в процессе патогенетической терапии 81

Гуралевич Ю.В., Головко Т.С., Цып Н.П.

Возможности ультразвукового исследования в диагностике узловой и неузловой форм трофобластической болезни 86

Дерев'янюк Л.П., Талько В.В., Атаманюк Н.П., Яніна А.М., Родіонова Н.К.

Оцінка функціонального стану гіпофізарно-гонадної системи у жінок репродуктивного віку після променевої терапії пухлин головного мозку 88

Дикан І.М., Козаренко Т.М., Логаніхіна К.Ю.

Можливості агіографічного дослідження мультidetекторної комп'ютерної томографії в оцінці ефективності хіміопроменевої терапії у хворих на рак гортані 93

Добровольський Н.А. Иванова Л.П. Таварткиладзе Н.Е. Богданович Л.И. Куличкова О.В.

Остеосцинтиграфия с Tc99m как один из методов ранней диагностики метастазов в кости скелета 97

Іванкова В.С., Шевченко Г.М., Хруленко Т.В., Барановська Л.М., Скоморохова Т.В., Отрощенко І.П., Галяс О.В.

Сучасні технології високоенергетичної HDR брахітерапії у променевому лікуванні раку шийки матки 101

Каратунова Е.Н., Ясеницкая Н.А.

Иновационный метод ультразвуковой абляции опухолей человека 103

Клюсов О.М., Войтко О.В., Говоруха Т.М., Лола О.І., Олійніченко О.Г., Холодна А.В.

Перший досвід центру ядерної медицини київського міського клінічного онкологічного центру застосування поєданого ПЕТ-КТ у онкохворих 105

Кравченко Д.А., Логанихіна Е.Ю.

Определение объема резекции гортани при раке ее срединного отдела (T2-3N0M0) 108

Красільников Р.Г.

Визначення особливостей МРТ-семіотики головного мозку в залежності від синдромологічної картини у віддалений період легкої закритої черепно-мозкової травми 110

Лаврик Г.В.	
Стандарты лучевой диагностики в стадировании рака печени	116
Лущик Ч.Б., Новицкий В.В., Рябец Л.С., Коломійчук О.П., Приз А.М.	
Можливості сучасних методів досліджень та інформаційних технологій в ранній доклінічній діагностиці перебудов судинного русла при онкопатології	119
Максимовский В.Е., Добровольский Н.А., Четвериков С.Г., Лурин А.Г., Машуков А.А.	
Неинвазивный контроль роста опухолевых очагов после радиочастотной термоабляции	127
Mukhomor O.I., Bubnov R.V.	
Prediction outcome of aspiration treatment under ultrasound guidance using sonoelastography (personalized and predictive management in gynaecology)	131
Mukhomor O.I., Bubnov R.V., Abdullaev R.Ya.	
Sonoelastography enhanced US guided biopsy for prostate cancer detection	133
Педаченко Ю.Е.	
Пункционная вертебропластика в хирургическом лечении метастатических поражений позвоночника	136
Погодаева Г.А., Казакевич В.Г.	
Роль профилактических УЗ-осмотров в ранней диагностике рака предстательной железы	138
Процьк Е.Е., Головка Т.С.	
Возможности ультразвуковой диагностики опухолей слюнных желез ..	141
Роцупкін А.О., Горобинська С.М.	
Аналіз безпеки застосування контрастних засобів при проведенні МРТ	144
Смакова М.С., Коровина А.С.	
Лучевая диагностика костных проявлений при множественной миеломе	146
Смоланка И.И., Иванкова В.С., Скляр С.Ю., Иванкова О.М.	
Використання радіомодифікаторів при комплексному лікуванні хворих на резистентні форми раку грудної залози	148

**Смоланка І.І., Солодяннікова О.І., Скляр С.Ю.,
Костриба О.І.**

Променева діагностика в оцінці стану та розташування регіонарних та «сторожових» лімфатичних вузлів при виборі обсягу операції у хворих на рак грудної залози 150

**Щепотін І.Б., Шептицький В.В., Приймак В.В.,
Колесник О.О., Лукашенко А.В.**

Черезшкірне черезпечінкове дренування жовчних протоків у онкологічних хворих, з механічною жовтяницею, під контролем УЗ 152

**Щепотін І.Б., Шептицький В.В., Приймак В.В.,
Колесник О.О., Свінцицький В.С., Лукашенко А.В.**

Малоінвазивні втручання під контролем УЗ, в лікуванні післяопераційних ускладнень у хворих з онкопатологією органів черевної порожнини, за очеревинного простору та органів малого тазу 153

**Тюєва Н.В., Добровольський М.А., Таварткіладзе Н.Є.,
Дідорчук С.П., Сафронова О.В.**

Можливості УЗД в моніторингу регресії пухлин шийки матки протягом поєднаної променевої терапії 155

Францевич К.А.

Комплексна променева діагностика дифузних мастопатій 158

Халилеев А.А., Головка Т.С., Лаврик Г.В., Рудая Л.В.

Анализ воротного кровотока у пациентов с злокачественными новообразованиями брюшной полости 162

Хурані І.Ф., Какарькін О.Я., Григоренко С.В.

Роль спіральної комп'ютерної томографії у виявленні постхіміо-променевиx легеневиx ушкоджень у хворих на рак грудної залози 164

Чернобай Т.Н.

Лучевая диагностика рака пищевода 169

Абдуллаев Р.Я., Винник Ю.А., Крыжановская И.В.

*61018 г. Харьков, переул. Балакирева 3-а,
(057) 764-72-74, kafedra.uzd@gmail.com*

Дооперационная ультразвуковая диагностика рака желудка

Введение. Несмотря на неуклонную тенденцию к снижению заболеваемости рака желудка, последние десятилетия он остается одной из наиболее распространенных злокачественных опухолей и продолжает удерживать второе место по смертности, уступая только раку легкого 1,18 млн. (17,61%) и составляет 700.000 (10,44%) смертей [2–5].

Цель исследования — изучить возможности трансабдоминальной ультразвуковой томографии в оценке распространенности опухолевого процесса при раке желудка.

Материалы и методы. В исследование были включены 30 пациентов с новообразованиями желудка, находившихся на лечении в Харьковском областном клиническом онкологическом центре за период 2011г и 7 человек контрольной группы без патологии желудочно-кишечного тракта. Возраст пациентов варьировал от 30 до 83 лет. У всех больных в процессе обследования диагноз был подтвержден морфологически. Контролем в оценке распространенности опухолевого процесса послужили данные хирургического вмешательства и патоморфологических исследований. У всех 30 пациентов был выявлен рак желудка (у 29 или 96,6% — аденокарцинома, у 1 или 3,3% — перстневидноклеточный рак). Мужчины и женщины были в равных количествах. По макроморфологическим формам преобладали эндодифитные формы рака желудка (в 27 случаев — 90%), экзофитные формы были выявлены у 3 больных (10%). По локализации преобладал рак выходного отдела желудка и встречался в 15 (50%) случаях, рак тела желудка — в 9 (30%), рак верхнего отдела желудка — в 6 (20%). Ультразвуковое исследование (УЗИ) проводилось на первых этапах обследования и имело

© Абдуллаев Р.Я., Винник Ю.А., Крыжановская И.В., 2012

следующие задачи: определить пораженный отдел желудка, оценить глубину инвазии стенки и протяженность поражения, выявить наличие метастазов и метастатически измененных лимфоузлов регионарных коллекторов. Ультразвуковое обследование пациентов с заболеванием желудка включало в себя обследования надключичных областей, обзорный осмотр органов брюшной полости, в том числе и желудка. При наличии свободной жидкости в брюшной полости — прицельный осмотр брюшины на предмет канцероматоза. Прицельное полипозиционное сканирование стенки желудка с контрастированием его жидкостью и выявление измененных регионарных лимфоузлов. У женщин осмотр дополнялся трансвагинальным исследованием органов малого таза. УЗИ желудка выполнялось натощак, на аппаратах экспертного класса с помощью мультислотных датчиков с рабочей частотой 3,0–7,0 МГц и программным обеспечением, позволяющим выполнять исследование в режиме цветового доплеровского картирования.

Результаты. При проведении УЗИ нами оценивались: 1) наличие жидкого содержимого в полости желудка натощак и симптома «поражения полого органа»; 2) контуры желудка; 3) толщина и анатомическая дифференциация слоев стенки; 4) соотношение стенки желудка с прилежащими тканями и органами; 5) состояние регионарных лимфатических коллекторов.

При эндофитном раке желудка наличие жидкого содержимого с явлениями стеноза выходного отдела желудка было выявлено в 9 (30%), наружный контур желудка на уровне поражения был неровным, бугристым у 15 (50%), причем у 3 (10%) было выявлено распространение опухолевого процесса за пределы стенки желудка.

Утолщение стенки желудка в месте поражения более 7мм в верхних отделах и более 10мм в дистальных отделах и нарушение дифференциации слоев на участке поражения имели место у всех 30 пациентов. Определялось значительное снижение эхогенности стенки, вплоть до анэхогенной у 11 (36,7%). Ослабление и отсутствие перистальтики на протяжении более одного анатомического отдела желудка было выявлено в 12 (40%). При экзофитных формах определялось наличие эхопозитивного образования различных размеров и форм. В 17 (56,7%) случаях были выявлены увеличенные (диаметром более 10 мм) лимфоузлы различных групп. Отдаленные метастазы в печени наблюдались в 6 (20%), в яичниках — в 1 случае (3,3%). Карциноматоз брюшины был выявлен у 3 (10%) больных.

Выводы: трансабдоминальное ультразвуковое исследование доступный,

неинвазивный метод диагностики рака желудка. Чувствительность, специфичность и точность метода приближается к 90%. Его нужно включить в комплекс дооперационной диагностики рака желудка.

Литература

- [1] *Вашакмадзе Л.А., Шипуло Н.В. и др.* Ультразвуковое исследование для определения степени распространения рака проксимального отдела желудка//Сов.медицина.-1991.-№6.-С.63-66.
- [2] *Cenitagoya G.F., Bergh C.K., Klinger E., Roitman J.* A prospective study of gastric cancer. «Real» 5-year survival rates and mortality rates in a country with high incidence//Dig.Surg.-1998.-V.15.-P.317-322.
- [3] *Eguchi T., Takahashi Y., et al.* Gastric cancer in young patients//J.Am.Coll.Surg.-1999.-V.188.P.22-26.
- [4] *Faivre J., Benhamiche A.M.* Epidemiology and etiology of malignant gastric tumors//Rev.Prat.1997.-V.47.-P.833-836
- [5] *Perrot L., Champault G.* What's new in cancer of the stomach? An overview of the literature of this year//J.Chir.Paris.-1998.-V.135.-P.148-154).